

Un spectacol tensionat și limpede

Prețutul om de teatru Constantin Codrescu se află la a doua sa lucrare regizorală pe scena petroșeneană, după **Ioanești** de Platon Pardău, care se bucură acum de un real succes. Noul spectacol este tensionat, cu o bună gradație dramatică și o limpede descifrare a conținutului, a semnificațiilor. Se conturează cu claritate mitul permanenței prin creație, ancorat deopotrivă în spațiul și timpul existenței românești, ca și în dimensiunile configurației lui universale.

Regia a amplificat prezența Mesterului, abia întors de pe alte meleaguri, „unde a studiat arta zidirii și zugrăvitului”, conflictul dintre acesta și voievod, pentru „a lăsa urmașilor cititorii care să eternizeze lupta pentru independență și pace”, propunând o viziune în care se desacralizează mitul. Punind în loc de vietate sacrificată visul de plămădire, în loc de sacrificiul crud, premeditat, autosacrificiul omului creator, autorul a adăugat la tema cunoscută — care dă seama numai de înțelepciunea arhaică, etnologică, referitoare la existență — dimensiunea estetică, relevantă, în chip pătrunzător, procesul de făurire a valorilor prin artă. Structura piesei a permis regiei realizarea unor momente de mare încordare dramatică, accentuate spectaculos: disputa Mester—Voievod, dragostea Anei pentru Mester, viziunea Bătrînului, venită din

veacuri, „să hotărască și să determine înfăptuirea unui vis”. Rostirea textului, bogat nuanțată, eliberată de emfaza romantică și concentrată asupra semnificațiilor, pune în valoare actualitatea meret vie a „creației prin creație”. Regizorul a intuit și virtuțile croului colectiv, norodul, edificând un spectacol în care mersul istoriei se învâluie într-un halou de poezie, menținând interpretarea la confluența realului cu miticul, a certitudinii cu neliniștea, a întrebării cu răspunsul. Personajele au, de altfel, sentimentul că își consacără eforturile și restabilirii ordinii universale.

Dincolo de dramatismul sugerat cu naturalitate și dăruire de către întreaga echipă de interpreți, se impune în primul rând creația lui Adrian Zavlowski (Mesterul), în care s-a îngemănat viziunea regizorală cu reflecția personală. Îl secundează Mihai Clita (Voievodul), rol căruia actorul i-a acordat o complexitate modernă. Autoritară, dominatoare, Ana, fiica Voievodului, a găsit o interpretă de subtilitate profesională în Gabriela Bellu.

Un puternic filon liric, de sorginte arhaică, aduce în scenă Bătrînul, interpretat de Nicolae Gheorghe. Actorul a impus un personaj convingător, contradictoriu și zbuciumat, aidoma timpului din care vine și pe care-l personifică. Cuplul boierilor e limpede individualizat de Alexandru Codreanu (Vistiernicul) și Florin Plaur (Logofătul).

Un cuvânt bun pentru coloana sonoră concepută de Timuș Alexandrescu.

Ion CONSTANTINESCU

Argumente în balanță

Regizor căruia îi plac stările tensionate, conflictele deschise și mai ales cele cu coloratură politică, Ioan Ieremia s-a sim-

MEȘTERUL de DUMITRU DEM IOANAȘCU • **TEATRUL DE STAT „VALEA JIULUI”** din PETROȘANI • Data premierei: 26 iunie 1988 • Regia și scenografia: CONSTANTIN CODRESCU • Distribuția: ADRIAN ZAVLOVSKI (Mesterul); MIHAI CLITA (Voievodul); GABRIELA BELLU (Ana); PAULINA CODREANU (Maria); DORU ZAMFIRESCU (Dragos); ALICE BARB (Onu); NICOLAE GHEORGHE (Bătrînul); ALEXANDRU CODREANU (Vistiernicul); FLORIN PLAUR (Logofătul); ROSMARIN DELICA (Căpitanul); STEFAN ILIE (Diacul); NICOLAE VIRTAN (Solut).

EXCURSIA de THEODOR MĂNESCU • **TEATRUL DRAMATIC** din BAIA MARE • Data premierei: 3 aprilie 1988 • Regia și scenografia: IOAN IEREMIA • Distribuția: TZENKA VELCEVA-BINDER (Mama); LUCIAN PRODAN (Fiul); RADU DIMITRIU (Tatăl).